

901

1

Latvijas PSR Centrālās Valsts arhīva Oktobra
1940. g. 17. oktobris - 1941. g. 1. nov.
celiniecības un...

Latvisū tautas dzīvnieka J. Raiņa
Literārais fonds

1940. g. 17. oktobris - 1941. g. 1. nov.

Fonds 901
Spekts 1

pastāvīgi glabājami dokumentārie
materiāli.

1940-1941

2499-4

LATVIJAS PSR CENTRĀLAIS VALSTS OKTOBRA REVOLŪCIJAS
UN SOCIĀLISMA CELTNIECĪBAS ARHĪVS

LATVIEŠU TAUTAS DZEJNIEKA J. R A I Ņ A
LITERĀRAIS FONDS

1940.g. 17. oktobris - 1941.g. 1. novembris

FONDS Nr. 901

Apraksts Nr. 1

pastāvīgi glabājamie dokumentārie materiāli

1940.g. - 1941.g.

2499-9

P r i e k š v ā r d s

1940.g. 17. oktobrī Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs izdeva dekrētu "Par Latviešu Tautas dzejnieka J.Raiņa literārā fonda izveidošanu"¹.

Fondu izveidoja Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literāro darbu un dzīves pētīšanai un šo darbu pētījumu publicēšanai.

Latviešu Tautas dzejnieka J.Raiņa literārā fonda darbu vadīja literārā valde. Literārā fonda valdes priekšsēdētājs bija A.Upīts, locekļi Ž.Spure (vēlāk J.Niedre) un A.Vaivars.

Viens no pirmajiem Latviešu Tautas dzejnieka J.Raiņa literārā fonda uzdevumiem bija - izveidot J.Raiņa muzeju. Lai šo uzdevumu īstenotu, literārais fonds vāca visus J.Raiņa manuskriptus, vēstules, uzmetumus un citus arhīva materiālus, kā arī priekšmetus, kuri raksturoja J.Raiņa dzīvi un darbu.

Pirmajos trijos darbības mēnešos Latviešu Tautas dzejnieka J.Raiņa literārais fonds savāca lielāko daļu dzejnieka atstātā literārā mantojuma. Savākto materiālu grupas bija šādas: tekstu un pirmtekstu krājumi, biogrāfiskas ziņas, portretu un attēlu kolekcijas, grāmatas, filmas, materiāli par J.Raiņa dzīves pētījumiem citās republikās, dažādi priekšmeti, kam sakars ar J. Raiņa mājas dzīvi un ceļojumiem.

Galvenā literārā fonda bagātība bija dzejnieka atstāto tekstu un pirmtekstu krājumi.

1. Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija Ziņotājs, 1940.g. 18.oktobris, Nr. 42, lpp. 1.

2. turpat

1941.g. 7. februārī Tautas Komisāru Padome izdeva lēmumu Nr. 161 "Par nama Rīgā Anrī Barbisa ielā 3 nodošanu Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literāram fondam"¹. Šajā namā tika veikti remonta darbi un iekārtots Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literārais fonds.

1941.g. 31. martā Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literārais fonds un Mākslas lietu pārvalde pie Latvijas PSR TKP izsludināja atklātu republikānisku konkursu statutu projekta izgatavošanai Latviešu Tautas dzejniekam J. Rainim. Statuts bija paredzēts novietot Raiņa muzeja apakšējā stāva centrālā zālē, Rīgā Anrī Barbisa ielā 3.

Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literārā fonda faktiskā darbība tika pārtraukta 1941.g. 1. jūlijā - kad Rīgu okupēja vācieši. Kārli Zariņu iecēla par Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literārā fonda pārvaldnieku, kuram bija jāveic Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literārā fonda likvidācijas darbi. No 1941.g. 1. augusta līdz 8. oktobrim turpinājas literārā fonda materiālu nodošana Rakstniecības un teātra muzejam. Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literārais fonds savu darbību izbeidza 1941.g. 1. novembrī. Nekustāmo īpašumu un dokumentāros materiālus nodeva Izglītības un kultūras ģenerāldirekcijas rīcībā.²

Apstrādājot Latvijas PSR Izglītības ministrijas dokumentāros materiālus, tika izdalīti Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literārā fonda dokumentārie materiāli. 1974.g. februārī fondam veikta zinātniski tehniskā apdare, atbilstoši "Valsts arhīvu darba pamatnoteikumiem".

Iznīcināšanā izdalīti dublikāti un dokumenti, kuriem nav ne zinātniskās, ne praktiskās vērtības - rēķini un

1. CVORA, f. 270, apr. 1, gl.v. 43, lpp 276, 277.

2. CVORA, f. 901, apr. 1, gl.v. 6, lpp 63.

izmaksas orderi, kases palīggrāmatas.

No Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literārā fonda dokumentāriem materiāliem izveidoti divi apraksti, kuros inventarizētas 36 (trīsdesmit^{sešas}) glabājamās vienības. Fondā ir interesanti dokumenti: A. Upīša autogrāfs, Doras Stučkas un dzejnieces Aspāzijas vēstule.

Aprakstā Nr. 1 inventarizēti dokumentārie materiāli par materiālu vākšanu, kas saistīti ar J. Raiņa dzīvi, par J. Raiņa literārā fonda izveidošanu, darbību un likvidāciju - 26 (divdesmit^{sešas}) glabājamās vienības.

Aprakstā Nr. 2 inventarizēti dokumentārie materiāli par Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literārā fonda personālo sastāvu: pavēles par pieņemšanu un atbrīvošanu no darba, darbinieku personīgās lietas, algu izmaksas saraksti u.c. - 10 (desmit) glabājamās vienības.

Aprakstā Nr. L, gl.v. 18, 20 ir dokumenti līdz 1942.g. 7. janvārim - grāmatvedības dokumenti.

1971.g. 4. martā

CVORA jaunākais zinātniskais
līdzstrādnieks

G. Prange
G. Prange

Nr. p. k.	Glabājamo vienību virs- raksti	Galējie dati	Lapu skaits	Pie- zīmes
1	2	3	4	5
1	Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes lēmums Nr, 161 "Par nama Rīgā Anrī Barbisa ielā 3 nodošanu Latviešu Tautas dzejnieka J.Raiņa literāram fondam" un materiāli par remonta darbiem	1941.g. 7.febr.- 24.apr.	10	
2.	Materiāli par literārā fonda darbu un uzdevumiem, par J.Š.Raiņa rakstu izdošanu; J.Raiņa piemiņas plāksnes projekti	1941.g. 4.janv.- 18.jūn.	47	
3	Sarakste ar privātām personām un organizācijām par J.Š.Raiņa literārā mantojuma un personīgo priekšmetu vākšanu un apkopošanu	1940.g. 13.nov.- 1941.g. 6.maijs	71	
4	Sarakste par Rīgas lombardā iekūlātā J.Raiņa zelta pulksteņa izpirkšanu un nodošanu literājam fondam	1940.g. 21.okt.- 1941.g. 23.janv.	6	
5	Sarakste par dzejnieces Aspāzijas noguldījumiem pasta krājkasē; par spiedogu izgatošanu literārajam fondam	1941.g. 29.janv.- 4.febr.	4	
6	Sarakste ar Preses un literatūras pārvaldes iecelto literārā fonda pārvaldnieku par literārā fonda likvidāciju; akts par literārā fonda nodošanu Rakstniecības un teātra muzejam	1941.g. 2. jūl.- 12. dec.	69	

1	2	3	4	5
7.	Sarakste ar privātām personām un organizācijām J.Raiņa literārajam fondam pieteikto prasību jautājumos	1941.g. 9.jūlijs- 30.oktobris	12	
8.	J.Raiņa statujas izgatavošanas projekta konkursa programma un noteikumi, žūrijas komisijas sastāva un tēlnieku saraksts	1941.g. 18.marts- 14.aprīlis	14	
9.	Sarakste par tēlnieka Teodora Zaļkalna izgatavotās J.Raiņa gīmetnesbronzas medaļas apmaksu	1941.g. 27.februāris- 11.marts	5	
10.	Materiāli par J.Raiņa iespiesto darbu autora honorāriem	1940.g. 23.novembris- 1941.g. 7.oktobris	15	
11.	Materiāli par J.Raiņa literārā fonda nama Rīgā, Anrī Barbisa ielā Nr.3 pārbūvēs un remonta darbiem; J.Raiņa literārā fonda eksponātu kataloga projekts	1941.g. 10.aprīlis- 20.jūnijs	57	
12.	Materiāli par Latviešu Tautas dzejnieka J.Raiņa literārā fonda nama Rīgā, Anrī Barbisa ielā Nr.3 dekorēšanu 1941.g. 1.maija svētkiem.	1941.g. 16.aprīlis- 21.aprīlis	5	
13.	Materiāli par J.Rainim agrāk Majoros piederējušā nama nacionalizāciju	1941.g. 14.jūnijs- 16.septembris	6	

1 2 3 4 5

- 14. Attēlu komplekts par Latviešu Tautas dzejnieka J.Raiņa dzīvi. *b/d* 76
- 15. Literārā fonda bibliotēkas grāmatu inventāra grāmata 1940.g. 5.decembris-1941.g. janvāris 19
- 16. Budžetu projekti, budžeti, pārskati par to izpildi un štatu saraksti 1940.g.-1941.g. 82
- 17. Literārā fonda virsgrāmata-žurnāls 1940.g. oktobris-decembris 20
- 18. Literārā fonda virsgrāmata-žurnāls 1941.g. janvāris-1942.g. 7.janvāris 77
- 19. Literārā fonda nama, Rīgā, Anrī Barbisa ielā Nr.3, remontu un ekspluatācijas izdevumu uzskaites grāmata 1941.g. aprīlis-augusts 8
- 20. Sarakste ar PSRS Valsts bankas Latvijas republikānisko kantori *un Latvijas banku* finansialajos jautājumos 1940.g. 22.oktobris-1942.g. 7.janvāris 57

Šajā aprakstā inventarizētas 20 (divdesmit) glabājamās vienības.

Aprakstu sastādīja LPSR CVOR arhīva jaun.zin.līdzstrādniece

1971.g. 11.martā

G. Prange
/G.Prange/

ждено в
управлении
Латв. ССР
заседания
10
1971 г.

4

LATVIEŠU TAUTAS DZEJNIEKA J. R A I Ņ A
LITERĀRAIS FONDS
Nr. 901

Apraksts Nr. 1 - papildinājums

Nr. p/k	Glabājamās vienības nosaukums	Galējie dati	Lapu skaits	Pie- zī- mes
1	2	3	4	5
21.	Latviešu Tautas dzejnieka J. Raiņa literārā fonda valdes sēžu protokoli	1940.g. 12.nov.- 1941.g. 18. jūn.	9	
22.	Priekšvārds Latviešu Tau- tas dzejnieka J.Raiņa tautas izdevumam	1941.g. apr.	107	
23.	J. Raiņa literārajam fondam iesniegto materiālu saraksts un apraksts par Izglītības ministra J.Raiņa-Pliekšāna dienesta gaitu	1941.g.	10	
24.	Dāvināšanas līgums starp Jā- ni Blietšānu (Raini) un Lat- vijas skolotāju savienību par Durbes muižas zemes gabalu Nr. 59-F dāvināšanu Latvijas skolotāju savienībai	1928.g. 3.nov.	7	
25.	J. Raiņa literārā fonda in- ventāra grāmata	1940.g. 4.nov.- 1941.g. jūn.	2	
26.	Rīkojums par mirušās dzej- nieces Aspazijas (Elzas Pliekšānes) testamentā Izglī- tības un kultūras generāldi- rekcijai novēlētā mantojuma pārņemšanu	1944.g. sep.	1	

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

27. Lieta par materiālu vākšanu
 Latviešu Tautas dzejnieka
 J. Raiņa piemiņas grāmatas 1940.g. dec.-
 izdošanai un muzeja ierī- 1941.g. maijs 94
 košanai

Šajā aprakstā daļā inventarizētas 7 (septiņas)
 glabājamās vienības, Nr. 21 - 27.

Aprakstu sastādīja
 jaun.zin. līdzstrādniece

G. Prange
 G. Prange

1971.g. 18. jūnijā

Aprakstā 27 (divdesmit septiņas)
 glabāšanas vienības
 1971.g. "15." jūlijā *[Signature]*
 CVORA zinātn. līdzstrādn.
 arhivārs

Sini lietā 6 (paši šai nr. 3. lpp. unadē)
numurētas lapas
H. g. "12" ✓
CVORA zinātn. līdzekļu arhivārs Šneival

Sini lietā 9 (t. nr. 1-4)
deviņas numurētas lapas
H. g. "23. 09"
CVORA zinātn. līdzekļu arhivārs Šneival

Проверен в 1992г.

B. Zolite